

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 20/21

Kunskapsskolan Enköping

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen. I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Lars Jonsson

Upprättad: juni 2019

Senast reviderad: Augusti 2020

Gäller t.o.m : augusti 2021

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Draftit.

Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan.

Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån.

Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

Skolans kartläggning av läsåret 19/20

Den företagsgemensamma enkäten visar att resultaten har ökat i alla frågor som rör likabehandlingsarbetet på skolan. Exempelvis har frågorna om trygghet och trivsel ökat med 5 respektive 8 procentenheter.

Ett prioriterat område senaste läsåret har varit att nå en mer studiefokuserad miljö. Inom ramen för det arbetet har vi i kollegiet diskuterat "lådan", alltså att verka inom de ramar som tillhör skolans profession. Vi har också kommunicerat ett förväntansdokument till vårdnadshavare där det tydliggjorts deras ansvar för att dessa parallella processer ska fungera så bra som möjligt.

Under läsåret har vi som alltid reviderat skolans regler, men i år med extra fokus och vikt vid normer och attityder.

I undervisningen har vi haft besök från pedagogikavdelningen på HK med uppdraget att förfina vårt workshop-arbete, ett arbete som påbörjades året innan.

Allt detta sammantaget har med stor sannolikhet bidragit till de positiva svar som går att utläsa i enkäten.

I det system som behandlar kränkingsärenden kan vi utläsa att 37 kränkningar utreddes under läsåret. 24 av dem visade sig vara just kränkningar. Inga fall av diskriminering anmäldes.

Det går att utläsa att det oftare utreds kränkningar i de lägre åldrarna. Det vanligaste är att kränkningar sker verbalt. De platser som är mest återkommande gällande kränkningar är fritid, skolgård och i korridoren. Alltså platser där vuxennärvaron är lägre.

Till detta läsår 20/21 kliver vi in i helt nya lokaler med en ny struktur och organisation. I byggandet av den nya skolan har vi givetvis tagit stor hänsyn till den psykosociala miljön utifrån bästa möjliga vuxennärvaro och stimulans för gott lärande. I mitten på höstterminen kommer det att genomföras en enkät med fokus på den psykosociala miljön för att tidigt upptäcka eventuella riskfaktorer.

2. Analys

Skolans utvärdering av det förebyggande arbetet

På en övergripande nivå går det att tyda en röd tråd i det likabehandlingsarbete som arbetslagen dokumenterat. Alla arbetslag arbetar med struktur och tydliggörande i form av bestämda platser och grupper samt genomtänkta långsiktiga planer för både BG och PH. Det förekommer dessutom minst en större trivselaktivitet för varje årskurs.

Det finns vidare en påbyggnad i likabehandlingsarbetet med start i årskurs fyra upp till årskurs nio. I de lägre årskurserna ligger fokus på trygghet och trivsel i både individ och grupp. I de högre årskurserna vänder man efter hand blicken utåt i världen för att diskutera frågor som demokrati, jämställdhet och rasism.

Som tidigare nämnt har studiefokuserad miljö varit ett prioriterat område, vilket också syns i de aktiviteter som arbetslagen dokumenterat. Det har funnits återkommande diskussioner, övningar och temadagar kring ämnet.

Utfallet blev som också tidigare nämnt positivt på alla plan, då alla frågor som rör likabehandlingsarbetet ökat från den föregående mätningen.

3. Åtgärder

Olika åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. För omyndiga elever kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.

- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälnings åtgärder och resultat.

Alla samtal dokumenteras och förvaras hos elevhälsoteamet.

Skolans åtgärder för läsåret 20/21

Åk 4:

Fokusområde: Lära känna varandra och skolan

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Lära sig alla namn i basgruppen/årskursen.	Namnlekar och olika aktiviteter där man är tvungen att prata med många.	Hela arbetslaget.	Vecka 34->
Trygghet/trivsel	Utedag i skolans närhet med hela arbetslaget. Både styrda aktiviteter med gruppindelning, samt spontan lek.	Hela arbetslaget.	Vecka 39
Lära känna alla i årskursen	Blanda basgrupper även vid vanliga undervisningspass/kurspass.	NO/SO lärare.	Under höstterminen i samband med tidkurs 1.
Trivsel/lära känna och ha roligt tillsammans	Utedag på Gröngarnsåsen.	Hela arbetslaget.	Under höstterminen Preliminärt vecka 43.
Samarbeta med flera olika personer	Värderingsövningar och samarbetsövningar i blandade grupper.	Hela arbetslaget.	Tidigt under vårterminen.

Åk 5:
Fokusområde: Studieteknik

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Ökad medvetenhet kring enskilda studietekniker.	Aktualisera och arbeta med framtidsförmågan <i>Lära att lära</i> .	Handledare	Under HT på BG- och PH-tid.
Ökad medvetenhet kring studieteknik.	Se Plugga-Bättre avsnitten på UR under BG-tid.	Handledare	November v.45
Känsla av gemenskap.	Aktivt arbete med samarbetsövningar under BG och PH-tid.	A-lag samt ansvarig handledare	September
Ge exempel på studietekniker.	Använda strategibankens övningar i Kunskapssporten.	Handledare	HT
Motivation för studier.	Gå igenom Mickes exempel på hur mycket 10 min extra läsning, eller annat exempel, per dag genererar i kunskap under en termin eller ett läsår. Använda exempel från motivationslyftet.	Handledare	oktober
Ökad trivsel och positiv feedback.	Belysa goda insatser såsom språkbruk, kamratskap, studiero och lägga fokus på dessa som lärande exempel på gruppnivå.	Handledare	Lsåret 20/21
Ökad årskursgemenskap	Planera in en eftermiddag/kväll där vi umgås och genomför aktivitet i tvärgrupper för att stärka Vi-känslan i årskursen.	A-laget	Torsdag den 26/11.
Kick-start motivation	Starta igång terminen. Temadag.	A-lag	Jan.
Aktivitetsdag	Utedag.	A-lag	Slutet av maj.

Åk 6:
Fokusområde: Vad kännetecknar en bra skola?

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Ökad Trivsel	Regelbundet prata om trivsel och trygghet på ph.	Handledare	Löpande
Ökad tydlighet	Gå igenom skolans regler med eleverna. Repetera varje termin eller vid behov.	Handledare	HT/VT
Strukturera upp ws med tydligare	Alla elever planerar sitt arbete för workshop på morgon-bg.	Handledare	Löpande
Förstärka ph-samtalets betydelse för eleven	Samma struktur för handledarna så eleverna känner igen sig - tema och frågeställningar.	A-lagsledare	Löpande
Ökad gemenskap Lära känna varandra bättre både i basgruppen och i årskursen	Under temaveckan blanda basgrupperna under några av aktiviteterna.	Idrottslaget	v. 43
Ökad trygghet och trivsel	Lägerskola på Västergården för årskursen.	Ledning	HT

Åk 7:
Fokusområde: Språkbruk

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Ökad Trygghet	Värdegrunds-BG. Macken kan hjälpa till att leda det arbetet.	Arbetslaget	Löpande
Ökad trygghet och trivsel	Föreläsning med Göran Davidsson. Ett projekt som vi tänker startar upp med en föreläsning av Göran Davidsson och som sträcker sig över hela våren med utvärdering vid påsk. Åk 9 har positiva erfarenheter av arbetet med Göran.	Arbetslaget	VT
Ökad Trygghet	Värdegrundsarbete - ART Hemsida: alltomart.se	Arbetslaget	HT
Ökad Trivsel och gemenskap	Hitta en ny aktivitet som motsvarar Västeråsgården.	Arbetslaget	HT

Åk 8:
Fokusområde: Stress

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Ökad trygghet	Arbeta mot sexuella trakasserier, normer och könsroller	Ämne/handledare	HT
Ökad trygghet	Ph och Bg-plan med teman	A-lag	Året
Stresshantering, studieresultat	Stresstrategier - PH/BG	A-lag	v. 45-50
Hälsöarbete	Tobak, alkohol, droger, våld på BG.	A-lag	VT
Gruppbildning och trygghet	Övernattning	A-lag	VT

Åk 9:
Fokusområde: Att vara en förebild

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Trevlig attityd och positiv jargong	Göran Davidsson fortsätter arbetet med att synliggöra attityder och jargong i basgrupper i åk 9.	Handledare och Göran Davidsson	HT20
Studiefokus och pluggkultur	Bjuda in tidigare elever som får tala om sina erfarenheter av attityder till studier och skolframgång.	Handledare	HT20
Studiefokus och pluggkultur	Fördjupad samverkan mellan SYV och handledare.	Handledare och SYV	HT20
Trevlig attityd och positiv jargong	Vuxna i skolan använder ett vårdat språk i mötet med elever och medarbetare.	Alla medarbetare	Hela läsåret
Gruppstärkande	Arbeta med jämlikhet och jämställdhet, och etik och moral, i samband med kurs i SO	Ämneslärare	VT20
Gruppstärkande och trygghetsskapande	Bestämda platser på BG. Bestämda elevindelningar vid grupparbeten.	Handledare.	Hela läsåret
Gruppstärkande	Vandring	Arbetslag åk 9	2020-09-24
Gruppstärkande och trygghetsskapande	Gemensam grundstruktur med samplanerade aktiviteter vid BG i åk 9.	Handledare	Hela läsåret

Inkluderande förhållningssätt	Arbete med diskrimineringsgrunderna under BG och särskild aktivitet.	Arbetslag åk 9	VT21
-------------------------------	--	----------------	------

Gemensamt för hela skolan:

Mål	Aktivitet	Ansvarig	När
Ökad trivsel.	Halloweenfirande med utklädnad och filmeftermiddag.	Hela arbetslaget	Fredag vecka 43

Ökad tydlighet.	Gå igenom skolans regler med eleverna. Repetera varje termin eller vid behov.	Handledare	Terminsstart
-----------------	---	------------	--------------

	PH-& BG plan där värdegrundsarbetet blir synligt.	Arbetslaget	Terminsstart
Ökad trivsel.	Tema trivsel på PH under en tid för att kartlägga den sociala miljön	Handledare	V.41-42
Ökad trygghet.	Bestämda platser på BG.	Handledare	Löpande
	Gå-grupper till Fagerskogen eller andra platser i samband med aktiviteter utanför skolan.	Handledare	Löpande
	Varje ämneslärare ansvarar för placeringen på pass.	Ämneslärare	Löpande
	Bestämda grupper vid grupparbeten och redovisningar.	Ämneslärare/ Handledare	Löpande

Studiefokus och pluggkultur	“Trappa” där äldre årskurser träffar yngre årskurser med tema studiefokus. Se KvP.	Emil	VT
-----------------------------	--	------	----

Övrigt:

Som tillägg i läsårets likabehandlingsarbete finns flera saker.

Varje arbetslag har tilldelats ett fokusområde som är specifikt för just den årskursen. Syftet är att förstärka den progression som redan finns i likabehandlingsarbetet. Det finns också en samlad bedömning och tanke om att förebygga viss problematik som vi vet riskerar att dyka upp under skolåren.

Vidare har vi till i år utvecklat arbetet utifrån diskrimineringsgrunderna. Under läsåret kommer ett

antal aktiviteter och ett grundläggande förhållningssätt växa fram för att förhindra diskriminering på skolan.

4. Följa upp och utvärdera

Nedan följer skolans tidigare resultat och framtida målsättning utifrån Trygghet och Trivsel. Dessa resultat har analyserats under tidigare rubriker. Målen kommer att följas upp och utvärderas i nästa års plan.

Mål och resultat

	Kunskapsskolan Enköping					Kunskapsskolan	
	Mål 20-21	Utfall 19-20	Mål 19-20	Utfall 18-19	Utfall 17-18	Best practice 19-20	Genomsnitt 19-20
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter (E)	78%	77%	80%	67%	78%	82%	66%
Jag trivs i skolan (E)	88%	85%	85%	77%	83%	88%	77%
Jag känner mig trygg i skolan (E)	90%	88%	90%	83%	87%	91%	82%
Jag har studiero på lektionerna/undervisningspassen (E)	70%	61%	70%	60%	65%	84%	60%
Mitt barn har studiero på lektionerna/undervisningspassen (F)	60%	41%	60%	44%	48%	66%	50%